

Green Care -luonnosta hoivaa ja voimaa!

Anja Yli-Viikari
Luonnonvarakeskus

Luontosuhteen merkitys

Keholle

1. Monipuolista liikuntaa, happea, auringonvaloa
2. Kehon rajapinnoilla mikrobistojen vuorovaikutus ympäristön kanssa, Immuunijärjestelmien aktiivisuus => autoimmuunitautien torjunta
3. Muut, esim. näkö- ja kuuloaistin kehittyminen

Ajattelulle ja mielelle

5. Rauhoittumista, turvaa ja läheisyyttä luonnon, eläinten ja ihmisten parissa
6. Arjen elämyksellisyyttä ja hienoja muistoja
7. Toimintaa, aloitteellisuutta ja vastuullisuutta
8. Sosiaalisia taitoja, tunteiden kohtaamista ja vuorovaikutusta
9. Innostavaa oppimista (ympäristötieto, ym.)
10. Elämän arvokkuuden näkemistä

- www.gcfinland.fi, Green Care Finland
- Perustettu 2010
- Moniammatillinen, kansallisesti toimiva yhteistyöverkosto
- Puheenjohtajana Tuomo Salovuori, Sininauhaliitto

Mitä on Green Care?

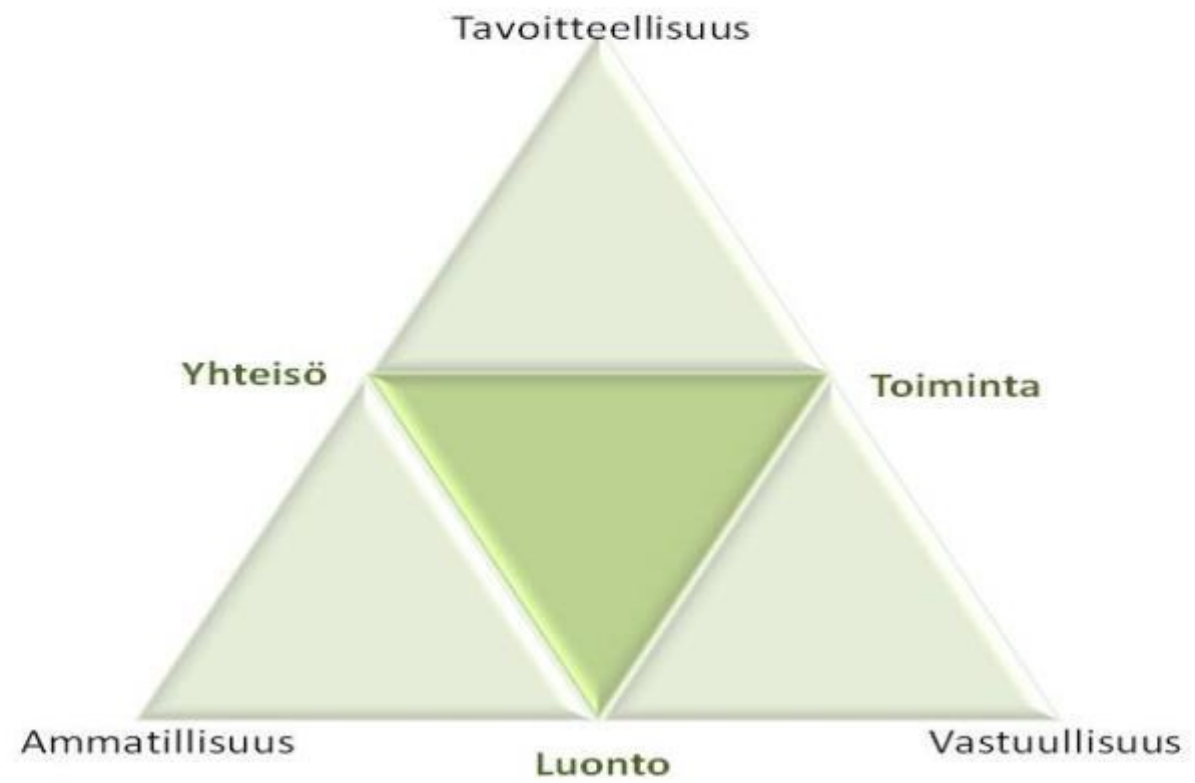
Luonnon ja maaseutu ympäristön hyvinvointivaikutusten ammatillista hyödyntämistä

Luontohoivaa sosiaali- ja terveyspalveluissa

Luontovoimaa,
terveyttä ylläpitävää
toimintaa

Naturunderstödd rehabilitering (NUR), Ruotsi

- Perustana Ruotsin yliopiston monivuotinen tutkimustyö Alnarpin terapiapuutarhalla
- Region Skåne edelläkävijänä
- Lievä tai keskivaikea masennus, taipumus sosiaaliseen eristäytymiseen tai passivoitumiseen. Palaaminen pitkältä sairaslomalta.
- 8-viikkoinen jakso ryhmämuotoista päivätoimintaa: ryhmässä max 7 osallistujaa. Viikossa 3 x 4 tuntia

Sahlin E, Ahlborg G, Matuszczyk JV, Grahn P. Nature-Based Stress Management Course for Individuals at Risk of Adverse Health Effects from Work-Related Stress - effects on stress related symptoms, workability and sick Leave. Int. J. Environ. Res. Public Health 2014, 11(6)

Kvidinge Park & Rehabträdgård

Suomessa – vielä vähäisesti

- Sipoon terveystieteiden tutkimuskeskuksessa metsäkuntoutuksen hanke diabetesta ja masennuspotilaille. *Anders Mickos*.
- Luontoa elämään -hanke Lapin Ammattikorkeakoulussa.
- *Luontopolkua eteenpäin* – työpajatoiminta Tampereella.

<http://etappi.info/luontopolku/>

Vårdhunden, Ruotsi

- Vårdhundskola Skånessa, alk. 2007
- Koirien ammatillinen käyttö hoitotyössä, vanhusten hoito ja kuntoutus
- Hoivakoiraryhmiä yli 70 kunnassa

Ilonpisara, Hämeenlinna

- Sijainti luonnonkauniilla paikalla
- Aidattu piha-alue ulkoiluun
- Puutarhaterapiaa: kasvatuslaatikoita, kävelyreitti, puro ja kukkarinne
- Kesälampaat, kesäkanat
- Sama tekemisen tarjonta toteuttaa yksilöllisiä vaikutuksia:
 - mieliala, lihasten kuntoutusta, muistikuvia, puuhaa omaisten kanssa, jne.

www.ilonpisara.net

Alankomaat – Care Farming

- Noin 1000 maatilaa (2009), joista 86 % yksityisiä
- Päivätoimintaa erilaisille asiakasryhmille: erityistarpeita omaavien ihmisten osallisuus yhteiskunnassa
- Henkilökohtainen budjetti tai yhteistyö hoitolaitoksen kanssa

Norja - *maatilat kasvatuksen ja kuntoutuksen ympäristöinä*

- n. 1000 palveluja tarjoavaa maatilaa
- Koulujen yhteistyö lähimaatilojen kanssa 1990-luvulla
- Kokeiluvaiheen rahoitus kunnille, hallitusohjelman kehittämistavoitteet
- Paikallisten tukiverkostojen luominen sosiaalipalveluiden työvälineeksi

Haugen Gård

- Sopeutettua opetusta vuodesta 1999 alkaen
- 13–16 –vuotiaita nuoria, joilla motivaatio-ongelmia, oppimisvaikeuksia, ADHD- tai muita erityistarpeita
- Omistaja maatilayrittäjä/erityisopettaja, työntekijöinä ympäristöterapeutti/musiikinopettaja ja avustaja
- Oppilaat maatilalla 1-2 päivää viikossa
- Maatilan työt, ruoan reitti pellolta pöytään
- Tilan muu toiminta: maatilamatkailu, lihakarjan kasvatus

Haugen Gård
Maatalous/maanviljely

Vohve

- Paikallista yhteistyötä: urheiluseuran majan rakentaminen

- Vohvelien myyntiä, tulot syöpäsairaallalle

Pelastakaa Lapset ry *Lasten yhteisöllinen ryhmätoiminta*

- Ensimmäiset pilottiryhmät 2014
- Kehitetty tukiperhetoiminnan pohjalta
- Lasten vuorovaikutus- ja sosiaalisten taitojen, itsetunnon vahvistaminen
- 10 viikonlopputapaamista vuoden aikana
- Yhteistyö kunnan sosiaalitoimen kanssa

- **Purola Farm** – ratsastus- ja matkailutila, luomuviljely
- Yrittäjillä sosionomin sekä nuorisotyön ohjaajan/eräoppaan/sosiaali-pedagogisen hevostoiminnan koulutus

Kuvat: Purola Farmin maatilamatkailua

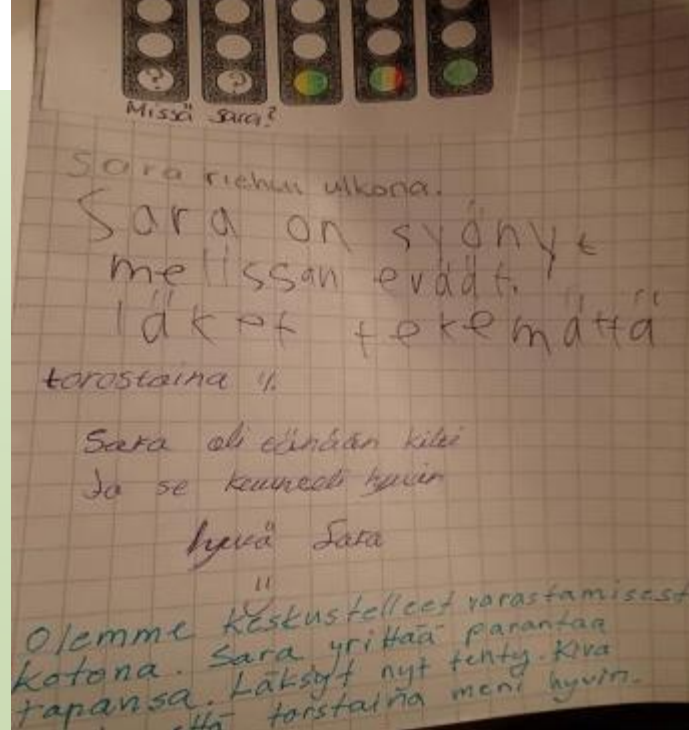

Koulukoirat

- Luokkayhteisön rauhoittaminen, opetukselliset tilanteet
- Allergia- , koirapelkotilanteiden käsittelyyn luotu toimintamallit
- Koiran hyvinvointi: mm. oma lepoaikka

=> Koulututusta ja koirien luonnetestausta

- Koirat kasvatus- ja kuntoutustyössä ry
- Sosped-keskus: sos.ped. koiratoiminta

**Koulukoira Sara,
Vihreän veräjän -
hanke**

**Oppimis- ja ohjauskeskus
Valteri, Mikaelin koulu**

Metsäeskari, Tammela

- Varhaiskasvatusta metsässä läpi vuoden, tukikohtana laavu ja puumaja
- Suomen Ladun Metsämörritoiminta

Lasten toimintapäivät

Pelastakaa Lapset ry & Vihreä Veräjä, Sininauhaliitto

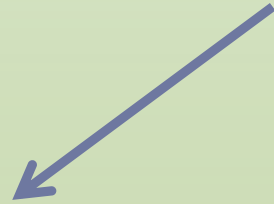
Lasten kanssa luontoon
Opas luontotoimintapäivän
järjestämiseen

www.vihreaveraja-hanke.fi/

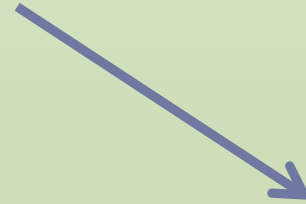
<http://peppivoimaa.fi>

Toteutuksen vaihtoehtoja

Omana
toimintana

Ylläpitäminen

Ostopalveluna
eläinavusteiselta
toimijalta

Kilpailutus, sopimuskäytännöt

Toteutuksen vaihtoehtoja

Kokeiluhankkeet,
työntekijäksi
palkkaaminen ym.

Omana
toimintana

Ylläpitäminen

Ostopalveluna
eläinavusteiselta
toimijalta

Kilpailutus, sopimuskäytännöt